

pohledávky, jež dávno před 3. srpem 1918 byla vložena, a dne 30. srpna 1918 vložena v pořadí poznámky ze dne 3. srpna 1918 převod vlastnického práva k nemovitosti pro nového nabyvatele. Po té žádal nový nabyvatel dle § 57 knih. zák. za výmaz poznámky hypotekární žaloby ze dne 14. srpna 1918. **K n i h o v n í s o u d** (okresní soud v Liberci) žádosti vyhověl. — **R e k u r s n í s o u d** (krajský soud v Liberci) žádost za výmaz řečené poznámky zamítl, uváživ, že příkaz § 57 knih. zák. není neobmezeným, nýbrž vztahuje se jen k zápisům, obsahujícím nová zatížení, nedotýká se však zápisů, vztahujících se k právům již zapsaným (poznámka žaloby, vykonatelnosti, spravení a pod.).

Nejvyšší soud potvrdil usnesení rekursního soudu, dodav k jeho odůvodnění ještě toto: § 57 knih. zák. nelze vykládati v tom smyslu, že výmazu v něm stanovenému podléhají bez rozdílu všechny knihovní zápisy. Předpis tento má na mysli jen takové výmazy, které se dotýkají podstaty věci a jeví věcný účinek na nemovitost samu. Tomu však není tak u poznámky hypotekární žaloby, poněvadž poznámka tato se vztahuje na pohledávku, která na nemovitosti již vázne a které se má dostati jen vykonatelnosti, takže na knihovním stavu nenastává nijaká změna. Stanovisko stěžovatelem hájené mělo by v zápětí, že uplatňování hypotekárních práv by byla kladena překážka, zvláště když by hypotekární dlužník měl možnost, vyhnouti se hypotekární žalobě tím, že by si vymohl poznámku prodeje nemovitosti. Takovýto stav příčil by se zásadám práva knihovního. Musí proto nabyvatel nemovitosti počítati s knihovními pohledávkami jeho poznámce předcházejícími a i s tím, že hypotekárnímu věřiteli je volno, zažalovati svou pohledávku v mezidobí v § 55 knih. zák. zmíněném. Důsledkem toho nemohou ty zápisy, které mají základ v položce knihovní na nemovitosti již váznoucí, podléhati vlivu poznámky prodeje. Náleželo proto dovolací rekurs jako neodůvodněný zaničit.

Čís. 60.

Přípustnost povolení exekuce soudy státu československého pro pohledávku bývalého c. k. eráru i po státním převratu ze dne 28. října 1918. *)

(Rozh. ze dne 25. února 1919, R II 18/19.)

Exekuční žádosti finanční prokuratury podané jménem »c. k. eráru« o povolení exekuce zabavením určitého sirotčího vkladu ku zajištění nákladů za čtřtinové bylo usnesením prvého soudu (okresního soudu v Židlochovicích) ze dne 30. listopadu 1918 vyhověno. — **R e k u r s n í s o u d** (zemský soud v Brně) žádost tu na rekurs opatrovníka dlužníkovy zamítl. Neboť jako vymáhající věřitel vystupuje c. k. erár; tato právnická osoba však již nepozůstává a ve prospěch jiné osoby, nežli té, která v titulu exekučním jako oprávněná jest označena, může exekuce míti toliko potud místo, pokud listinami veřejnými nebo veřejně ověřenými se prokáže, že nárok v titulu exekučním uznaný neb závazek v něm určený

*) Srovnej později vydané vládní nařízení ze dne 4. června 1919, čís. 313 sb. zák. a nař.

z osob tam pojmenovaných přešel na osoby, jimiž jest exekuce navržena (§ 9 ex. ř.).

Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu finanční prokuratury a obnovil usnesení soudu prvního.

Důvody:

Rekursní soud žádost vymáhajícího věřitele zamítá s tím odůvodněním, že jako vymáhající věřitel vystupuje c. k. erár, tato právnická osoba však již reorganizována. Tento názor jest nesprávný, neboť směřuje způsobem nepřipustným pojem státu jako útvaru politického se jménem státu, pokud se týče s pojmem eráru jako správce jmění státu (§ 1472 obč. zák.). Přestal-li existovati stát jako útvar politický, není tím řečeno, že přestalo existovati i jmění jeho; toto jako souhrn majetkových práv a závazků trvá dále a nastává cura bonorum, kterou opatřují buď bývalé orgány anebo zvláštní správce. Ohledně podstaty jmění bývalého státu rakouského, výstižněji řečeno souhrn království a zemí v říšské radě zastoupených, po případě, jde-li o záležitosti společné, mocnářství rakousko-uherského, jest notorické, že existují likvidační orgány, jimž až do rozdělení jmění mezi státy nové přísluší správa jmění bývalého státu. Poněvadž se nejedná o nabytí nového jmění, nýbrž jen o zajištění pohledávky stávající, jest exekuční návrh oprávněn.

Čís. 61.

Lhůta k rekursu do vyřízení návrhu, učiněného za sporu o zrušení smlouvy pro vadu dobytka na prozatímné opatření, aby zvíře bylo soudně prodáno (§ 932 a) obč. zák.), trvá osm dní.

(Rozh. ze dne 25. února 1919, R II 24/19.)

Za sporu o zrušení tržní smlouvy pro vady prodaných dvou koní učinil žalobce podle § 932a obč. zák. návrh na prodej těchto koní. Kdežto první soud (okresní soud v Uh. Brodě) návrh ten zamítl, vyhověl mu soud rekursní (krajský soud v Uh. Hradišti).

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs žalobců.

Důvody:

Dovolací rekurs byl podán čtrnáctého dne po doručení rozhodnutí soudu rekursního a jest tedy opožděn. Přípustnost návrhu na prodej zvířete během sporu o zrušení smlouvy pro nedostatky stanoví obecný zákon občanský v § 932a (III. novela, § 124); též stanoví, že prodej se má státi »prozatímním opatřením«. Tím, co se formelního provedení tohoto prodeje týče, odnáší se přímo k ustanovením o prozatímních opatřeních, jež jsou obsažena v II. části, 2. oddílu exekučního řádu, a to zcela přirozeně; neboť prodej zvířete dle hořejšího ustanovení jest ve své podstatě opatřením rázu vytčeného v § 381 č. 2 ex. ř. Pro řízení v záležitostech prozatímních opatření platí předpisy §§ 378, 381 až 402 ex. ř. a následkem toho trvá dle §§ 402 a 65 ex. ř. lhůta rekursní osm dní. Bylo proto dovolací stížnost jako opožděnou odmítnouti.